

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΕΚΦΡΑΣΗ - ΕΚΘΕΣΗ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ**

A. Ο ομιλητής με αφορμή το μύθο του Προμηθέα, το πρώτο παράδειγμα εθελοντικής προσφοράς, αναφέρεται στην αναγκαιότητα καλλιέργειας του εθελοντικού πνεύματος στην εποχή μας. Αρχικά, τον θεωρεί κίνητρο για την πορεία προς τη γνώση και υπογραμμίζει τη διαχρονικότητά του στην προαγωγή του πολιτισμού. Στη συνέχεια, παρατηρεί ότι σε περιόδους οικονομικών δυσκολιών ο εθελοντισμός θεμελιώνει συλλογικές αξίες που αντιβαίνουν στον υπερκαταναλωτισμό. Αν και αυτός πρέπει να ξεπεραστεί, ωστόσο η υπέρβασή του ενέχει δυσκολίες. Γι' αυτό χρειάζεται να μνηθούν οι νέοι στην αξία του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης, ξεκινώντας από το περιβάλλον του σχολείου και της συνοικίας. Προσθέτει πως η προστασία των κοινωνικών αγαθών και η καλλιέργεια του ανθρωπισμού θα οδηγήσει στην ανακούφιση της ένδειας. Τέλος, προτρέπει τους ενηλίκους να διδάξουν στους νέους τον αγώνα για την ελπίδα.

B1. Η υπερκαταναλωτική συμπεριφορά συνιστά το βασικό στοιχείο κοινωνικής ανάδειξης υποκαθιστώντας παλαιότερα κριτήρια, όπως το επάγγελμα και η μόρφωση. Πραγματικά, η αγοραστική δύναμη του σύγχρονου ανθρώπου διασφαλίζει την αποδοχή του από το κοινωνικό σύνολο, αφού στην κορυφή του αξιακού συστήματος βρίσκεται το "έχειν" και όχι το "είναι". Η κατοχή των αγαθών συνυφαίνεται με την ασφάλεια, τη δύναμη, την επιτυχία, την ικανότητα. Αντίθετα, προσόντα όπως η μόρφωση και η συνακόλουθη με αυτή επαγγελματική ανέλιξη χάνουν την αξία τους, εφόσον δεν συνοδεύονται από υψηλές απολαβές που εξασφαλίζουν μεγαλύτερη πρόσβαση στην κατανάλωση. Η υπερκατανάλωση, λοιπόν, κατέληξε σκοπός της σύγχρονης ζωής.

B2. α) Το β ενικό προσφέρει στο κείμενο αμεσότητα και παραστατικότητα. Ο ομιλητής απευθύνεται άμεσα στον ακροατή, επιδιώκοντας την αφύπνιση του και προσδίδει στο λόγο του διδακτικό τόνο.

Με το α πληθυντικό παρουσιάζεται ο ομιλητή να μιλά ως εκπρόσωπος των ενηλίκων, υπογραμμίζοντας τη σημασία όσων εκτέθηκαν και την καθολική τους ισχύ. Παράλληλα, εξασφαλίζεται αμεσότητα και παραστατικότητα, όπως και με το β ενικό.

β) η παράγραφος αναπτύσσεται με αιτιολόγηση. Στη θεματική περίοδο αναφέρεται το βασικό θέμα (η δυσκολία αλλαγής νοοτροπίας) και στις λεπτομέρειες αιτιολογείται η θέση αυτή (Η καταναλωτική ... ανθρώπου).

γ) Ο συλλογισμός είναι επαγωγικός ως προς τη συλλογιστική πορεία, αφού από την ειδική διαπίστωση (ανάγκη μύησης στον εθελοντισμό) καταλήγει στο γενικό συμπέρασμα (βελτίωση ζωής και καθημερινότητας). Ειδικότερα, πρόκειται για αίτιο -αποτέλεσμα.

Ως προς το είδος των προκειμένων είναι κατηγορικός, αφού οι προκειμένες είναι κατηγορικές προτάσεις.

B3. Στην τελευταία παράγραφο ο ομιλητής επικαλείται το ήθος του πομπού ως κύριο τρόπο πειθούς. Χαρακτηριστική είναι η χρήση του α πληθυντικού προσώπου που υποδηλώνει τον ομιλητή και τους ανθρώπους της γενιάς του, τους οποίους επιδιώκει να θέσει προ των ευθυνών τους. Ταυτόχρονα γίνεται και επίκληση στο συναίσθημα, ο ομιλητής προκειμένου να

ευαισθητοποιήσει το κοινό για την αναγκαιότητα της καλλιέργειας του εθελοντισμού χρησιμοποιεί συγκινησιακό λόγο, αξιοποιώντας μεταφορές (“με σύμμαχο την αγρύπνια της σκέψης”) και συγκινησιακά φορτισμένο λεξιλόγιο (“ελπίδα”).

B4. α)αφιλοκερδής, αφιλοχρήματος -προαγάγει - συμπαράστασης, φιλαλληλίας - πενία, ένδεια - ενδυναμώνουμε
β)ασφάλεια, αυστηρότητα, όμοιο, δυσμένεια, ετεροπροσδιορισμός .

Γ. Ζητείται ... εθελοντής .

πρόλογος: Σήμερα σ’ ένα κόσμο που τα προβλήματα διαρκώς διογκώνονται και μεταλλάσσονται το κράτος και οι μηχανισμοί του αδυνατούν να τα αντιμετωπίσουν με επιτυχία και να δημιουργήσουν προϋποθέσεις επίλυσης τους. Παράλληλα, ζούμε στην εποχή του υλικού ευδαιμονισμού και του ατομικισμού, οι ανθρώπινες σχέσεις χαρακτηρίζονται από πνεύμα αδιαφορίας και λείπει το ενδιαφέρον για τον συνάνθρωπο και για την πορεία της συλλογικής ζωής.

α ζητούμενο: Ο εθελοντισμός, λοιπόν, στα πλαίσια της ενοποιημένης παγκόσμιας κοινότητας αποκτά ιδιαίτερη αξία. Κατά πρώτο λόγο, μέσω του εθελοντισμού ο άνθρωπος βρίσκει υψηλά ενδιαφέροντα και αξιοποιεί δημιουργικά τον ελεύθερο χρόνο του, οπότε διαμορφώνει μια πιο ολοκληρωμένη προσωπικότητα. Ξεφεύγει από την ανία και την πλήξη της καθημερινότητας και από τις ανούσιες μορφές διασκέδασης, αναπτύσσει αίσθημα ευθύνης, θέτει στόχους, αγωνίζεται για την πραγμάτωση τους και όλα αυτά γεμίζουν τη ζωή του, δημιουργούν ψυχική ικανοποίηση και σφυρηλατούν χαρακτήρα με αρχές και αξίες. Επιπρόσθετα, οι πολίτες που λειτουργούν με βάση το πνεύμα του εθελοντισμού βρίσκονται σε διαρκή εγρήγορση, παρακολουθούν τις εξελίξεις, ενημερώνονται, εξετάζουν και ελέγχουν τα δρώμενα, άρα δεν μετατρέπονται σε μάζα ούτε γίνονται εύκολα θύματα χειραγώγησης.

Με την εθελοντική δράση καλλιεργείται επίσης η συνεργασία, η αλληλεγγύη και η κοινωνική συνείδηση, προτάσσεται το κοινό καλό, περιορίζονται οι αντιπαραθέσεις και εδραιώνεται η κοινωνική αρμονία. Ανακουφίζεται ο ανθρώπινος πόνος, προωθείται ο σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα, περιορίζεται η μοναξιά, επιτυγχάνεται η ενεργός συμμετοχή στα κοινά. Τέλος, ενισχύεται η προσπάθεια για τη σωτηρία της φύσης, η αντιρατσιστική και αντιπολεμική δράση, η σύσφιξη των σχέσεων των λαών και ο αγώνας για ειρηνική συμβίωση.

B’ ζητούμενο:

- Στις σύγχρονες αντίξοες κοινωνικές συνθήκες το σχολείο οφείλει να είναι ανοιχτό στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον και να αναπτύσσει δυναμικό και εξωστρεφή προς την κοινωνία και τους προβληματισμούς της προσανατολισμό. Η σχολική κοινότητα πρέπει να αναπτύσσει αμφίδρομη σχέση με τα ζητήματα κοινωνικής ευαισθησίας, να καλλιεργείται η εγρήγορση των νέων ανθρώπων και το ιδεώδες της συλλογικής προσφοράς.
- Το μαθητικό κοινό μπορεί να αναπτύξει συλλογικά κοινωνικές δράσεις και με βιωματική και συνεργατική προσέγγιση των κοινωνικών θεμάτων να καλλιεργήσει τις αξίες της ανθρωπιστικής συνεισφοράς, της αλτρουϊστικής ιδεολογίας και της αλληλεγγύης.
- Η έννοια του εθελοντισμού μπορεί να υποστηριχθεί και να προαχθεί με πολιτιστικές δραστηριότητες, ημερίδες, σεμινάρια και αφιερώματα από μαθητές και εκπαιδευτικούς

για να μεταδοθεί το μήνυμα της εκούσιας συνειδητής προσφοράς προς το κοινωνικό σύνολο και να εδραιωθεί η σπουδαιότητά του στη σκέψη των νέων ανθρώπων.

- Προγράμματα Περιβαλλοντικά, Πολιτιστικά, Αγωγής-Υγείας που υλοποιούνται στα πλαίσια της σχολικής κοινότητας είναι δυνατόν να καλλιεργήσουν και να διαμορφώσουν εθελοντική συνείδηση στους μαθητές καθώς τους ενεργοποιούν για να δραστηριοποιηθούν σε διάφορους τομείς και να αναλάβουν πρωτοβουλίες που σχετίζονται με την ευαισθητοποίησή τους για πλήθος ζητημάτων.
- Η συνεργασία του σχολείου με διάφορους κρατικούς φορείς και υπηρεσίες μπορεί επίσης να ενδυναμώσει την εθελοντική δράση των μαθητών. Η επικοινωνία με συμβουλευτικούς σταθμούς, με κέντρα ψυχολογικής υποστήριξης, με εθελοντικές οργανώσεις είναι δυνατό να συμβάλλει στην ενεργό συμμετοχή των παιδιών σε δράσεις με κοινωφελή χαρακτήρα.

Επίλογος: Ο εθελοντισμός αποτελεί αίτημα και ανάγκη των καιρών μας. Στις δύσκολες περιόδους, στις οποίες ζούμε, δίνει ένα μήνυμα ελπίδας και αισιοδοξίας για το αύριο. Είναι το αντιστάθμισμα στην κυριαρχία της τεχνολογίας και στην ηθική κατάπτωση των ανθρώπων, είναι το μέσο για ένα καλύτερο κόσμο, ένα κόσμο με χαμόγελο, με αγάπη, με ευτυχία.